

Rights and Reality

अधिका रर वा स् तवकिता

Special Measures in International Law and
Global Practice

अन् तरा ष ट् रयिका नु नरअभ् या सको
वशिषे ष उपा यहरू

Overview

परिचय

- International Human Rights Law and Special Measures
- The Situation in Nepal
- Recommendations

- अन्तराष्ट्रिय मानव अधिकार कानूनन विशेष उपायहरू
- नेपालको स्थिति
- सुझावहरू

Nepal's Human Rights Law Obligations

ने पा लको मा नव अधिका रका नु नको दा यत्ति वहरू

■ International Covenant on Civil and Political Rights

- Art 2(1): "... respect and to ensure to all individuals within its territory and subject to its jurisdiction the rights recognized in the present Covenant, without distinction of any kind, such as race, color, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status."
- Art 26: "All persons are equal before the law and are entitled without any discrimination to the equal protection of the law ... the law shall prohibit any discrimination and guarantee to all persons equal and effective protection against discrimination on any ground such as race, color, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status."

• ना गरकितथा रा जनी तकि अधिका रसम् बन् धी अन् तरा ष ट रयि अभिसन् धि

- भा ग २(१) "...ने पा लको सिमा ना भक्ति र भएका रने पा लको का नु नी क् ष्ट र भक्ति रपरे को सबै व् यक् तिहरु ला ई यो अभिसन् धि उल् ले ख भएको अधिका रहरु को सम् मा न प् रत् या भू ति गर् ने , जा त, रङ, लडि, भा षा , धर् म, रा जनी तकि अथवा विचा र, रा ष ट रयिता वा सा मा जकि मु ल, सम् पत् ति, जन् म व अन् य कु नै आधा रमा नछु ट् या एर."
- भा ग २६ : "का नु नको अगा डि सबै मा नसि समा न हु नर कु नै पनि भे दभा व नभएर का नु नको समा न सं रक् षण को प् रत् या भू ति हु नु पर् यो ... का नु नले सबै प् रका रका भे दभा वला ई नषि ध गर् छर सबै मा नसिला ई भे दभा व मु क्त हु ने समा न र प् रभा वका री सं रक् षणको प् रत् या भू ति गर् छ, कु नै पनि आधा रमा जस् तो कि जा त, रङ, लडि, भा षा , धर् म, रा जनी तकि मु ल सम् पत् ति, जन् म वा अन् य आधा रमा

Nepal's Human Rights Law Obligations

नेपालको मानवअधिकारदायित्ववह

■ International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

- Art 2(2): "... guarantee that the rights enunciated in the present Covenant will be exercised without discrimination of any kind as to race, color, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status."
- Art 3: "... ensure the equal right of men and women to the enjoyment of all economic, social and cultural rights set forth in the present Covenant."

- आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय अभिसन्धि
  - भाग २(२): "... यस अभिसन्धि पुरत्या भूति गरे को अधिका रहू जात, रङ, लडि, भाषा, धर्म, राजनीतिक अथवा विचार, राष्ट्रिय वा सामाजिक मुल, सम्पत्ति, जन्म वा अन्य आधा रमा कुनै पन भि दभा व नभएर।"
  - भाग ३: "... यस अभिसन्धिमि उल्लेख गरे को सबै आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक अधिकार रहू को कार्यान्वयन पुरुष र महिला ले समान रुप ले पाउनु पर्ने।"

Nepal's Human Rights Law Obligations

ने पा लको मा नवअधिका र का नु नको दा यत्ति वहरू

■ International Convention on the Elimination of all forms of Racial Discrimination

- Art 1(4): "Special measures taken for the sole purpose of securing adequate advancement of certain racial or ethnic groups or individuals requiring such protection as may be necessary in order to ensure such groups or individuals equal enjoyment or exercise of human rights and fundamental freedoms shall not be deemed racial discrimination, provided, however, that such measures do not, as a consequence, lead to the maintenance of separate rights for different racial groups and that they shall not be continued after the objectives for which they were taken have been achieved."
- Art 2(2): "States Parties shall, when the circumstances so warrant, take, in the social, economic, cultural and other fields, special and concrete measures to ensure the adequate development and protection of certain racial groups or individuals belonging to them, for the purpose of guaranteeing them the full and equal enjoyment of human rights and fundamental freedoms. These measures shall in no case entail as a consequence the maintenance of unequal or separate rights for different racial groups after the objectives for which they were taken have been achieved."

- सबै प्रकारका जातीयभेदभावको उन्मुलनसम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय महासन्धि
- भाग १(४): "...नश्चित जातीयसमूहहरू वा कुनै संरक्षणको वयक्तिहरूको प्रगतिप्रत्याभूतिगर्नुको लागि मात्रै लिएका विशेष उपायहरूलाई जातीयभेदभाव ठहरनुहुँदैन जसले गदायस्ता समूहहरू वयक्तिहरूले मानवअधिकारको रसंधान्तिक अधिकारहरूको समानअभ्यास प्रत्याभूति हुन्छतरी विशेष उपायको जुन उद्देश्यले गर्दा बनाएको त्थो उद्देश्यपुर्णपछि जातीयगर्नुहुँदैनतरी विशेष उपायहरूले गर्दा छुट्टै जातीयसमूहहरूको छुट्टै अधिकार हुनुहुँदैन।"
- भाग २(२): "...नश्चित जातीयसमूहको वा ती समूहहरूको वयक्तिहरूको उपयुक्त विकाससंरक्षणको लागि विशेषर नश्चित उपायहरू पक्षराष्ट्रहरूले आवश्यकपरेको खन्डमा सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिकर अन्यक्षेत्रमा लिनुपर्छमानवअधिकारसंधान्तिक स्वतन्त्रतालाई प्रत्याभूतिगर्नुको लागि। तर जुन उद्देश्यको लागि यी उपायहरू लिएको छत्थो उद्देश्यपुर्णपछि असम्मानर छुटाछुटै जातीयसमूहहरूको लागि छुटाछुटै नियमहरू हुनुहुँदैन।"

Nepal's Human Rights Law Obligations

नेपालको मानवअधिकारदायित्वहरु

■ Convention on the Elimination of all forms of Discrimination against Women

- Art 4(1): "Adoption by States Parties of temporary special measures aimed at accelerating de facto equality between men and women shall not be considered discrimination as defined in the present Convention, but shall in no way entail as a consequence the maintenance of unequal or separate standards; these measures shall be discontinued when the objectives of equality of opportunity and treatment have been achieved."
- Art 4(2): "Adoption by States Parties of special measures, including those measures contained in the present Convention, aimed at protecting maternity shall not be considered discriminatory."

- महिला विरुद्ध सबै प्रकारको उन्मुखित्व बन्धी महासन्धि
  - भाग ४ (१): "... पक्षहरूले पुरुष र महिला बीच अभावपूर्ण समानता बढाउने उद्देश्यले लिएको अस्थायी विशेष उपायहरूलाई यस महासन्धिले तोकेको भेदभाव भन्निदैन, तर कुनै किसिमको असमान अथवा छुटाछुटै मापदण्ड बनाएको परिणाम बनाउनु हुँदैन; अवसरको समानता र व्यवहारको उद्देश्य पुरा भएपछि यी उपायहरूलाई अन्त गर्नु पर्छ।"
- भाग ४ (२): "... गर्भवती महिला भएको महिला लाई संरक्षण गर्नु उद्देश्य"

Terminology

पा र्भा षक शब् दा वली

- **Special measures (international law) = affirmative action (domestic law)**
  - No generally accepted definition; terms are context-specific
  - Working definition: “Affirmative action is a coherent packet of measures, of a temporary character, aimed specifically at correcting the position of members of a target group in one or more aspects of their social life, in order to obtain effective equality.” Final report submitted by Mr. Marc Bossuyt, Special Rapporteur of the UN Subcommission on the Promotion and Protection of Human Rights, 17 June 2002
- **Reservations = one form of special measures/affirmative action**
- **Other terminology: “positive action” “positive measures” “equity program” “progressive reservation” “special provisions” “special rights” “special privileges” “special programs” “special preference” “proportionate representation” “proportional participation”**
- **Not “reverse discrimination” or “positive discrimination”**
- **वशिष उपा यहरू (अन्तराष्ट्रियकानुन) = सकारात्मककारवाही (राष्ट्रियकानुन)**
  - स्वकार्यको अर्थ छैन; शब्दहरूको अर्थ सन्दर्भबाट बुझिन्छ
  - कार्यगत अर्थ: "सकारात्मककारवाही भनेको लक्षितसमूहहरूलाई आफ्नो सामाजिकजीवनमा एउटा अथवा विभिन्न दृष्टिकोणबाट वा स्वतन्त्रसमानता ल्याउनुको लागि अस्ति इ अवधिको लागि औजार हो।" संयुक्तराष्ट्रसंघको मानवधिकारको प्रबन्धनसंरक्षणसम्बन्धी उप-आयोगको सुपे शलरपोर्तोर मार्केबोस्विट, १७ जुन २००२
- **रेजरभे शनहरू = एकखालको वशिष उपा यहरू रसकारात्मककारवाही**
- **अर्पा र्भा षक शब् दा वली :** "सकारात्मककारवाही सकारात्मक उपा यहरू निष्पक्षता कार्यक्रम प्रगतिशीलरेजरभे शनवशिष प्रवाधा नहरू वशिष अधिका रहरू वशिष अवसरहरू वशिष कार्यक्रमहरू वशिष चाहना समानुपातिकप्रतिनिधित्व समानुपातिकसहभागिता "
- "उल्टा भेदभाव" अथवा सकारात्मक भेदभाव होइन

Examples

उदाहरणहरू

- Quotas to increase representation of target group in the legislature
  - Employment/skills training that provide skills/training from which target group has been excluded
  - Preferential treatment of applications from target group
- लक्षित वर्गको विधानसभामा प्रतिनिधित्व बढाउनुको लागि कोटा
  - रोजगारी प्राप्त गर्न नसकेका वर्गको लागि लक्षित समूहको रोजगारीको अवसरको छ
  - लक्षित समूहबाट नै दललाई विशेष ध्यान दिने

Purpose of Special Measures

विशेष उपाय हरु को उद्देश्य

- Diminish or eliminate condition conducive to prohibited discrimination
  - Ensure both formal and substantive equality
    - ICERD:
      - Art 1(4): "... for the sole purpose of securing adequate advancement of certain racial or ethnic groups or individuals requiring such protection as many be necessary in order to ensure such groups or individuals equal enjoyment or exercise of human rights and fundamental freedoms ..."
      - Art 2(2): "... to ensure the adequate development and protection of certain racial groups or individuals belonging to them, for the purpose of guaranteeing them the full and equal employment of human rights and fundamental freedoms."
    - CEDAW:
      - Art. 4: "... aimed at accelerating de facto equality between men and women ... aimed at protecting maternity."
- नविदतिभेदभावको वातावरण बनाउने स्थितिलाई नरिबलवाखा रेज गर्ने
  - औपचारिकरबास्तविकसमानतालाई सुनिश्चित गर्ने
    - आइसी इआरडी
      - भाग १(४): "निश्चित जातीय समुहहरु वा व्यक्तिहरुको उपयुक्त प्रगतीको लागि मानवाधिकार तथा सैधान्तिक स्वतन्त्र रहू प्रत्याभूतिको लागि मात्रै उद्देश्यले"
      - भाग २(२): "निश्चित जातिय समुहहरु वा व्यक्तिहरुको उपयुक्त विकास र संरक्षण सुनिश्चित गर्नुको लागि मानव अधिकार तथा सैधान्तिक स्वतन्त्रता हुनुलाई प्राथमिकता प्रत्याभूति गर्नुको लागि।"
    - सडि:
      - भाग ४: "पुरुष र महिला बीच वास्तविक समानता अझ छिटो ल्याउने उद्देश्यले र गर्व अवस्था भएको मानिसको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले।"

Goals of Special Measures

विशेष उपाय हरु को लक्ष्य

- Remedy or redress historical injustices
  - Remedy social, structural discrimination
  - Guarantee human rights enjoyment
  - Achieve meaningful group political participation
  - Create diversity or proportionate group representation
  - Ensure development and protection of marginalized groups
  - Ensure societal harmony
  - Maximize use of societal resources
  - Ensure transition to inclusive society
- ऐतिहासिक अन्याय या यत्नाई सम्बोधन गर्नु
  - सामाजिक तथा रचनात्मक भेदभावलाई सम्बोधन गर्नु
  - मानवअधिकारको पालना वा स्तविक रुपले, सामूहिक, राजनीतिक सहभागिता शुरु जना गर्नु
  - विभिन्नता भएको गराउने र समाजमा तकि सामूहिक प्रतिनिधित्व गराउने
  - बहिष्कृत समूह हरुको विकास र संरक्षण पुर्याउनु
  - सामाजिक शान्ति सुनिश्चित गराउने
  - सामाजिक स्रोतको प्रभावकारी उपयोग गर्नु
  - समावेशी समाजको तर्फ सङ्क्रमण गर्नु

Special Measures and Discrimination

विशेष उपायहरूको रभेदभाव

■ Do not constitute discrimination

- ICERD Arts 1(4), 2(2)
- CEDAW Arts 4(1), 4(2)

■ May not result in discrimination

- ICERD Arts 1(4), 2(2)
- CEDAW Art 4(1)

■ Must be accompanied by other measures to eliminate discrimination

- भेदभाव नभएको
  - आइसी इआरडी भाग १(४), २(२)
  - सडिड भाग ४(१), ४(२)
- भेदभाव हुनु सक्छ
  - आइसी इआरडी भाग १(४), २(२)
  - सडिड भाग ४(१)
- भेदभाव खा रेज गर्नुको लागि अन्य उपायहरू हुनु पर्छ

Other Measures to Eliminate Discrimination and Ensure Equality

भेदभाव खा रे जगर् नको र समा नता पर्त् यभु ती गर् नको ला गि
अन् य उपा यहरू

- Equality and non-discrimination require more than special measures
  - Not all differential treatment is special measures
  - Different from “general social policies” or “provision of general conditions” to ensure dignity, equality and non-discrimination
    - E.g., anti-discrimination laws, economic development programs
- समा नता र गै र-भेदभाव हुनु को ला गि विशेष उपा यहरू मात्र पुग्दैन
  - सबै खा लका "विशेष व्यवहार" "विशेष उपा यहरू " हो इन
  - आत्मविश्वास, समा नता र गै र-भेदभाव पर्त् या भू ति गर्नु को ला गि सामाजिक समा न् य सामाजिक नीतिहरू वा सामा न् य स्थितिको प्रावधान भन्दा फरक भएको
    - उदाहरणको ला गि भेदभाव विरुद्ध नियमहरू, आर्थिक विकासका र्थक र्महरू

When are Special Measures Required?

वशि श उपा यहरु अनिवर् य कहिले हु न् छ?

- **Generally ... obligations of equality (de jure and de facto) and non-discrimination (direct and indirect)**
    - HRC, General Comment No. 18, Non-Discrimination (1989), para. 10: "... the principle of equality sometimes requires States parties to take affirmative action in order to diminish or eliminate conditions which cause or help to perpetuate discrimination prohibited by the Covenant."
  - **Specifically, e.g., ICERD: Article 2(2): "States Parties shall, when the circumstances so warrant ..."**
- सा मा न् यतः समा नअतको दा यत्त् व (औपचा रिक र वा स् तवकि) र गै र-भे दभा व (प् रत् यक् ष र अप् रत् यक् ष)
    - एचआरसी , सा र् वजनकि टिप् पणी न. १८, गै र-भे दभा व(१९८९), अनु च् छे द १०: " समा नता को सिद् धि धा न् तले कु नै अवस् था मा महा सन् धिले निषे धित गरे को भे दभा वला ई गरा उने तथा मद दत गर् ने स् थितिले ई निर् बल वा खा रे ज गर् नु पक् ष रा ष ट् रला ई सका रा त् मक का र् य लनि अनुवा र् य बना उं छ।"
  - निश् चित रू पले उदा हरणको ला गि आईसी इआरडी भा ग २(२): "पक् ष रा ष ट् रले स् थितिले मा गे को खण् डमा "

Who Benefits from Special Measures?

वशिष्ट उपायहरु कसला ई फा ईदा हुन् छ?

■ Groups and individuals denied human rights

(E.g., Dalits, women, disabled, indigenous groups)

- Groups identified via ICERD, CEDAW, and national legislation
- But “special” ≠ vulnerable
- Address multiple areas of discrimination
- “Merit”

■ Is an individual part of the target group?

■ Knowing goals helps to determine beneficiaries

- मा नवा धिका र नभएको समूहहरु र वक् तहरु उदाहरणको लागि दलित महिला, अपाङ्ग, आदिवासी समूहहरु)

- आइसी इआरडी, सडि र राष्ट्रका नुनले

तो किएको समूहहरु

- तर "वशिष्ट" कमजोर होइन

- भेदभावको विभिन्न क्षेत्रहरूलाई सम्बोधन गर्ने

- "गुण"

- वक् तिलक्षित समूहको सदस्य हो कि होइन?

- लक्षित वक् तहरु तोक्ने को लागि उद्देश्य जान्नुपर्छ

Where are Special Measures Required?

वशिेष प् रा वधा नहरू कहलले चा हन्ि छ?

■ International law requires special measures in

■ Public/government sectors

- Government/bureaucratic jobs
- Public education

and

■ Non-government/private sectors

- Employers
- Private education
  - Failure and inaction cannot be blamed on market forces

- अन् तरा ष ट् रयिका नु नले वशिेष उपा यहरू कु न स् थतिमा मा गे को
  - सा र् वजनकि र सरका री वभिा ग
    - सरका री का महरू मा
    - सा र् वजनकि शकि् षा मा
  - र
  - गै र-सरका री वा व् यक् तगित स् थतिमा
    - रो जगा रगरा उने हरू
    - व् यक् तगित शकि् षा
    - बजा रला ई असफलता को दो श दनिु मलि् दै न

Limits on the Nature and Form of Special Measures?

विशेष उपाय हरु को प्रकृति रक्षा का कोसमिना हर

■ Must be...

- Issue and context-specific
- Necessary
- Adjusted as required
- Legitimate aim and proportionate means to ends
- In place until substantive equality achieved
  - But note: CEDAW's carve out for permanent measures necessitated by biological difference
  - Importance of statistics and state reporting

■ And

- Cannot lead to maintenance of separate or unequal standards
- Requires participation of affected groups

• अनविार्य हुनु पर्ने ...

- मुद्दा रसन्दर्भसँग मेल खाने
- आवश्यक भएको
- आवश्यक परेमा परिवर्तन गर्नु
- उद्देश्य जायज हुनु पर्यो र उपाय हरू त्यो उद्देश्यको लागि उपयुक्त र समानुपातिक हुनु पर्ने
- वास्तविक समानता नभएसम्म उपाय हरू हुनु पर्ने
  - तर ख्याल गर्नु होला: सिडको स्थाय उपाय हरू शारीरिक फरकले गर्दा हो
  - तथ्याङ्क र रिपोर्टको महत्त्व

• र

- छुटाइवा असमान मापदण्ड हरू हुनु हुँदैन
- प्रभावित भएको समुह हरुको सहभागिता हुनु पर्ने

A Closer Look at Nepal

ने पा लला ई अझै नजिकबाट
हे रे को

July 2008: Nepal submitted information about “affirmative action and special measures” to the CERD Committee:

जु ला ई २००८: ने पा लले सा का रआत् मक "वशि शे ष का रबा ही " र "वशि शे ष उपा यहरू " को बा रे मा सी इआरडी समतिला ईरिपो र् टबु झा एको

■ Law

- Interim Constitution: Articles 13, 14, 21, 29, 33, 35, 45, 63(4), 138, 142(4).
- International Instruments
- The Country Code
- Other Provisions

■ Measures

- General Measures, e.g., Civil Service Act 2049 (Second Amendment) (45%); poverty alleviation programs
- Educational Measures, e.g., scholarships, employment training
- Post-July 2008, e.g., Public Service Ordinance (Jan. 2009, 45%)

• का नु न

- अन् तरमिसं वधि नः भा ग १३, १४, छ, २९, ३३, ३५, ४५, ६३(४), १३८, १४२(४)
- अन् तर् रा ष ट् रियदस् ता वे ज
- मु लु की ऐन
- अन् यप् रा वधा नहरू

• उपा यहरू

- सा मा न् य उपा यहरू , उदा हरणको ला गि , ना गरकिसे वा ऐन २०४९ (दो स् रो सम् बो धन) (४५%); गरी बे न विा रण का र् यक रमहरू
- शै क् ष कि उपा यहरू , उदा हरणको ला गि , छा त् र वृ त् ति , रो जगा र ता लमि
- जु ला ई २००८ पछि , सा र् वजनकि से वा निर् दे शन (जनअरी २००९, ४५%)

Recommendations from U.N. Treaty-monitoring bodies: Nepal and Special Measures

संयुक्तराष्ट्रियसंघमहासन्धिलाई अनुगमन गर्ने समुहहरु
बाट सुझावहरू : नेपाल विशेष प्रावधानहरू

■ CERD, A/59/18 (2004) 24

■ Para 132: “While welcoming the State party’s efforts to implement special measures to advance and protect persons subjected to discrimination, the Committee remains **concerned over the under-representation of disadvantaged groups** in government, legislative bodies and the judiciary.”

■ “The Committee urges the State party to **engage in efforts to promote awareness among the general public, as well as among members of disadvantaged communities**, of the importance of their active participation in public and political life. The committee recommends that the State party **continue to enforce special measures** to guarantee to members of disadvantaged groups the right to participate in elections, to vote and stand for election, and to have due representation in government, legislative bodies and the judiciary.”

• सी इआरडी , क ५९ १८ (२००४) २४

- अनुच्छेद १३२: पक्षराष्ट्रको भेदभावविशेष भएको मन्सिहरु लाई अगाडि बढाउने र संरक्षण गर्ने उपायहरु लाई कार्यान्वयन गर्नै पर्याप्त समिति सरकार, विधानसभा, र अदालतभित्र समाजवादी पातिक प्रतिनिधित्व गर्न भएको अवस्था देखि अझै चिन्तित छ
- समितिले टिप्पणी गरेको कि सरकारले विभिन्न नराष्ट्रिय भाषा मा प्रकाशित गर्दा छ। तर, सरकारी मिडिया भित्र र पछि भएको समुहहरुको प्रतिनिधित्व गर्न भएकोले गर्दा चिन्तित छ र मे दियमा मानव अधिकार र जातीय भेदभावको मुद्दाहरु त्यती धेरै नगरेकोले गर्दा पनि समिति चिन्तित छ। समिति ले पक्षराष्ट्रले भेदभाव भएको समुहहरु र दलित समुहहरुको मे दियामा प्रतिनिधित्व गर्न नुसुजाव दिन्छ

Recommendations from U.N. Treaty-monitoring bodies: Nepal and Special Measures

सं यु क् तरा ष ट् रियसं घमहा सन् धलिा ईअनु गमन गर् ने
समु हहरु बा टसु जा वहरु : ने पा लर वशि शप् रा वधा नहर

■ CERD, A/59/18 (2004) 24

- Para 136: “The Committee notes that the Government broadcasts in several national languages. The Committee is concerned, however, with the **lack of representation of disadvantaged groups in the State-owned media**, and that issues such as racial **discrimination and human rights receive little coverage by the media** in general. The Committee invites the State party to consider introducing special measures to ensure due representation in the mass media of members of disadvantaged groups, including Dalits.”

■ सी इआरडी , क ५९१८ (२००८) २४

- समितिले सरकारी मीडियाले विभिन्न राष्ट्रियभाषामा प्रकाशित गर्दा छटिपपणी गरेको। तर, सरकारी मीडियाभित्र रपि छडिएको समुहहरुको प्रतिनिधित्व नभएकोले गर्दा चिनित छ। र मीडियामो नवअधिकारर जातीयभेदभावको मुद्दाहरुतयति धियोनाकरणनगरेकोले गर्दा पनि समिति चिनित छ। समितिले पक्षे राष्ट्रले भेदभाव भएको समुहहरु र दलित समुहहरुको मीडियामा प्रतिनिधित्व गर्नु सुझावदिन्छे।

Recommendations from U.N. Treaty-monitoring bodies: Nepal and Special Measures

संयुक्तराष्ट्रियसंघमहसन्धिनिलाई अनुगमन गर्ने समुहहरुबाट सुजावहरु: नेपाल विशे शप्रावधानहरु

■ CEDAW, A/59/38 part I (2004) 34

- Para 192: "The Committee commends the State party for identifying gender equality as a priority in its national development plan and welcomes new laws and legal reforms, such as the ... Local Self-Governance Act, which includes a quota of at least 20 percent representation by women in local bodies ...."
- Para 214: "While noting the 5 per cent constitutional minimum for the fielding of women candidates for elections by political parties, the Committee is concerned at the very poor representation of women in decision-making positions in the political and administrative spheres ... [and] at very low numbers of women within the judiciary and participation of women at the international level."
- Para 215: "The Committee recommends that the State party intensify its efforts to encourage women to take up leadership positions through temporary special measures, including timetables and numerical targets ... [and] that the State party undertake awareness-raising campaigns on the importance of women's participation in decision-making."

• सी.इ.आर.डी., क.५९.३८ भा.ग.१ (२००८) ३४

- अनुच्छेद १९२: "...समितिले पक्षराष्ट्रलाई गभेदभावालाई आफ्नो राष्ट्रियविकासको योजुनामा प्राथमिकता गरेको मान्याकानुनरकानुनीविकासलाई कदम गर्दछ, उदाहरणको लागि स्थानीय सरकार ऐनजसले गर्दा स्थानीय आयो गमा महिलाको प्रतिनिधित्व अनिवार्य २०% हुनु पर्छ।"
- अनुच्छेद २१४: "...संविधानले ५% न्यूनतम प्रतिनिधित्व राख्ने तर्क दलको उमेदवार अनिवार्य बनाएको मान्या जनी तर्करा रशासनिक दलको निर्णय बनाउने पदमा महिलाहरु एकदम कम ती भएकोमा समिति चिन्तित छ ... र अदालतमा र अन्तराष्ट्रिय स्थानमा महिलाहरु एकदम कम मात्रामा प्रतिनिधित्व भएकोमा समिति चिन्तित छ।"
- अनुच्छेद २१५: "...समितिले के सुझाव दिन्छ भने राष्ट्रपक्षले अस्ताइ उपायहरु द्वारा र सन्ख्यात्मक उद्देश्य र मितितो के र महिलालाई नेतृत्वको पदहरुमा पनी प्रयास अझै बलियो बनाई र महिलाको निर्णय बनाउने क्रममा सहभागिता कति महत्त्वपूर्ण हो भने पक्षराष्ट्रले अभियान चलाउनु।"

U.N. Office of the High Commissioner for Human Rights

संयुक्तराष्ट्रियसंगमनवअधिकारउचयुक्तकोकार्यालय

■ OHCHR, A/HRC/10/53 (2008)

- Para 15: “Social exclusion remains a significant problem; Madheshis, Dalits, Janajatis, women and other marginalized groups remain seriously underrepresented in most State bodies. However, in a positive step, the most recent recruitment by the Armed Police Force respected quotas established through the amendment of the Armed Police Force Regulations in November 2007 with the result that the 1,757 police officials recruited most recently included 150 women, 109 Dalits, 219 Madheshis, 234 Janajatis and 35 from remote or underdeveloped regions.”

• ओएचसी एचआर, क एचआरसी १० ५३ (2008)

- अनुच्छेद १५: सामाजिक बहिष्कृत अहिले पनी ठूलो मुद्दा हो: मधेशीहरू, दलितहरू, जनजातिहरू, महिलाहरू र अन्य बहिष्कृत समूहहरू राष्ट्रिय आयो गहरूमा अहिले पनी समा नुपातिक प्रतिनिधित्व पाउन सकेको छैन। तर एउटा सकारात्मक कुरा के छ भने सशस्त्र रपरहरीले सशस्त्र रपरहरी नियमले नोवेम्बर २००८मा तोकेको कोटापालन गरेका छ र भरखर भरना गरेका १,७५७ रपरहरी अधिकृतमध्ये १५० जनमहिला, १०९ जनदलित, २१९ जना मधेशी, २३४ जना जनजाति, र ३५ जनालाई अन्य विकट ठाउँबाट रविकास नभएको ठाउँबाट लिएको देखिन्छ।

General Recommendations

सामान्य सुझावहर

- Ensure explicit legal (constitutional and legislative) basis for special measures
  - Ensure that special measures address de facto and de jure discrimination
  - Ensure special measures encompass the public and private sector, including in areas of education, employment, and government
  - Rely upon self-perception to identify whether individuals are part of the target group
  - Ensure flexibility in identifying marginalized groups and individuals that require special measures
- विशेष उपाय हरु को नसि चति का नु नी आधा र (सम् भै धनकि र वै धा नकि) प् रत् या भू ति गरा उने
  - विशेष उपाय हरु ले वा स् तवकि र औपचा रकि भै दभा वला ई सम् बो धन गर् न प् रत् या भू ति गर् ने
  - विशेष उपाय हरु ले सा र् वजनकि र व् यक् तगित क् षत् हरु दु इटा ला ई समे ट् नु प् रत् या भू ति गरा उने जस भित् र शक् षा रो जगा र र सरका र पन प् र् दछ
  - व् यक् तिलक् षत् समू हको सदस् य हो क् हि हो इन वहा को आफ् नै भु जै मा आधा रति हु नु पर् छ
  - बहिष् कृ त समू हरु र व् यक् तिरू पहिचा न गर् दा खे री लचिलो पन प् रत् या भू ति गर् ने

General Recommendations

सामान्यसुझावहर

- **Require recognition of intersectional or multi-factored discrimination**
    - Ensure sensitivity to differences within marginalized groups, e.g., “lower” Dalit castes, Dalit women
  - **Introduce clarity and consistency in terminology used around special measures**
  - **Ensure special measures are issue and context specific**
    - Ensure constitution and legislative laws enable special measure programs that are tailored to required purposes and specific goals
- दो बर भे दभा वर बहु -आधा रति भे दभा वला ई पहिचा नगरा उने
    - बहिष् कृ त समु हहरु भित् रको फरकहरु छु ट या उने कस् तो कि "तल ल" दलतिहरु र दलति महिला हरु
  - विशेष उपा यहरु सम् बन् धी पा रभिा षकि शब् दा वली को प् रयो गमा प् रस् टता र नरिन् तरता ल् या उन
  - विशेष उपा यहरु मु द् धा र सन् धर् बला ई सो चे र बनएको हो भने प् रत् या भू ति गरा उने
    - सं वै धा नकि र वै धा नकिनियमहरु ले नशि चित उद् दे श यको ला गरि नशि चित लक् ष यको ला गि बना एको प् रत् या भू ति गरा उने र आफ् नो लक् ष य र उद् दे श य पु रा भए पछि कमे पनी समू हको अधिका र हनन नगर ने प् रत् या भू ति गरा उने

General Recommendations

सामान्यसुझावहरू

- **Ensure special measures have a legitimate aim and use proportionate means to the end**
    - Require that special measures identify groups on the basis of the actual excluded ground that the measure seeks to target
  - **Ensure special measures benefit all groups and individuals that have not attained equal enjoyment of human rights and fundamental freedoms**
  - **Establish monitoring and enforceability mechanisms**
    - E.g., ensure government compiles and makes public census data and statistics and adjusts special measures as required
- विशेष प्रावधानको जायज उद्देश्य छ भने सुनिश्चित गर्ने र उद्देश्यलाई पुरा गर्ने को लागि समानुपातिक र उपयुक्त तरिकाबाट गरेको प्रत्याभूति गर्नु
    - विशेष उपायहरूले वास्तविक अभिस्करानको आधारलाई लक्षित गरेर बनाएको प्रत्याभूति गर्ने पुरा
  - मानव अधिकार र सैधन्तिक स्वतन्त्रता नभएको सबै समुहहरू र बर्गहरूलाई विशेष उपायहरूले सहयोग गरेको सुनिश्चित गराउने
  - अनुगमन र कार्यान्वयनको उपायहरूको स्थापना गर्नु
    - उदाहरणको लागि, सरकारले जनसङ्ख्या नाप्ने र तथ्याङ्कहरू राख्ने सुनिश्चित गर्नु र विशेष उपायहरूलाई यसको लागि प्रयोग गर्न

General Recommendations

सामान्यसुझावहर

- Ensure special measures do not abrogate the rights of any group after the purposes for which they were adopted have been achieved
  - Ensure persons on whom the measures will have a direct impact should be enabled to participate in the formulation and evaluation of special measures
  - Ensure special measures:
    - Eliminate structural inequalities within the State
    - Guarantee to all groups the full enjoyment of their civil, political, economic, social and cultural rights
  - Design holistic program beyond basic special measures
- विशेष उपाय हरू ले आफ्नो लक्ष्य पुरगरे पछि अरू समुहहरु को अधिका हरू लाई हनन नगर्ने प्रत्याभूति गराउने
  - जुन व्यक्तिलाई यी विशेष उपाय हरू लागू हुने हो त्यही व्यक्तिलाई विशेष उपाय हरू बनाउने प्रत्यसको मूल्य या इकनार्मि प्रकृत्यामा पनि सहभागी हुनु पर्ने हो
  - विशेष उपाय हरू प्रत्याभूति गर्नुने:
    - राष्ट्रभित्ति रचनात्मक असमानता लाई खारेज गर्नु
    - सबै समूहलाई आफ्नो नागरिक, राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, रसांस्कृतिक अधिका र पुरोपले प्रत्याभूति गराउने
  - साधारण विशेष उपाय मात्रै होइन एकत्रित कार्यक्रमहरु बनाउने